

Hirtelen jött ajándék a magyar bábosoknak!

Bábos tábort szervezünk a világhírű DRAK Színház alapító tagjai, Frantisek Vitek és Vera Ričarová vezetésével 2009. július 1-től 10-ig debreceni és nyírbátori helyszíneken!

10 nap elméleti és gyakorlati kalandtúra a marionett világában:

- 5 nap konstrukciós és faragászati munka a H-B-m-i Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési Központ Vekeri Tavi vendégházában.
- 5 nap színészi-színházi-dramaturgiai gyakorlat Nyírbátorban a Szárnyas Sárkány Hete Nemzetközi Utcaszínházi Fesztivál képzési programjaként.

Téma: A „kicsi és a nagy” a bábszínházban.

A nagy bábokat a mesterek hozzák. A kicsik részleteit (kéz, szemek, lábak, esetleg két vagy négy lábú állatok) a résztvevők készítik el.

Szerszám, anyag és műhely a képzés helyszínén biztosítva lesznek.

Kicsik és nagyok játékban:

1. A nagy a kicsivel szemben
2. A kicsi a naggyal szemben
3. A kicsik és nagyok egymás ellen (véres harc a végsőig)
4. A kicsi és a nagy abszolút értelemben

Az etüdökhöz használt nyelv kitalált, vagy halandzsa (cél: az indulatok és érzelmek bábos megszólaltatásának elmélyítése)

Szállás, ellátás, műhely Debrecen (július 1-től 5-ig):

Elhelyezés: faházakban (összkomfort)

Oktatás: előadóteremben, az asztalosműhelyben és a szabadban

Étkezés: előfizetéses vagy közös kasszás önellátó (még nem végleges)

Várható költség: 10 – 15.000 Ft

Szállás, ellátás Nyírbátorban (július 6-tól 10-ig):

Elhelyezés: kollégiumi szobákban (napi 1.200 Ft)

Étkezés: teljes ellátás, vagy önellátó (igény szerint)

(A költségek még nem véglegesek, törekszünk a csökkentésükre.)

Társalgási nyelv: német és angol, kiegészítve cseh nyelvű tolmácsolással.

Jelentkezni Szluka Juditnál lehet. E-mail: szlukaj@mmikl.hu

További információk Tömöry Mártától kérhetők. Tel.: 06-20-9800815

E-mail: mtomory@freestart.hu

Várjuk jelentkezésedet.

Üdvözlettel:

A szervezők

Kedvesináló szöveg Tömöry Mártától a Szárnyas Sárkány Fesztiválon 2009. július 10-én látható „Piskanderdula” című előadáshoz kapcsolódóan, melyet Frantisek Vitek és Vera Ričarová játszik. A mellékelt képek is erről az előadásról készültek. (Lehet, hogy mi is ezekkel a bábokkal játszhatunk?)

A „Piskanderdula” c. játékról.

Az előadás 1977-ben készült.

A cím egy gyerek-falfirka szövege. Az előadók a gyermeki fantázia szabadságára utalnak vele.

A Frantisek Vitek műhelyében készült, az alkonyi fényben függő bábok adták a játék alapötletét. A kiváló bábszínész, Vera játszani kezd velük, s kiderül, a bennük rejlő mágikus erő révén saját történettel bírnak, szimbolikus jelentést vesznek föl. Játékszituációba kerülve egymáshoz való drámai viszonyuk, kirobbanó erejük végletes tettekre mozdítja őket.

Világszínház ez, ahol az élet és halál küzdelme folyik az emlékezet és a feledés határán.

Vizsgáljuk a néző is: mit fog fel e játékos etüdökből, melyekből az emberről szóló titkos üzenet áll össze?

Tükör, szappanbuborék, zajok, zörejek, s egy magnetofon, mely menet közben rögzít és visszaadja a dolgok túlvilági hangjait – ezek segítik a marionetteket animáló gyermeki lelkű Verát, aki férjével, a bábfaragó alkotóval együtt az előadás során egy „sámánutat” jár be előttünk.

A túlpart és az innen közötti nehéz átjárásról tudósítanak, és arról a kegyelemről, mely játékká teszi a súlyos bábokkal folytatott párbeszédet.

Frantisek Vitek:

„A fa fontos szerepet játszott az életemben. Kifejező eszköz számomra, mely a maga organikus eredetével és sokirányú küldetésével, az emberrel rokon.”

1929-ben született Morvaországban, Brünnben. Szobrász-tanonc, majd dolgozik egy hangszergyárban, szénbányában, rövid ideig főiskolás a prágai Iparművészeti főiskolán, (nem fejezi be), dolgozik a Nyugat-cseh Bábszínházban, (miután ez ideig útépitő brigádtag is volt), majd a brünni Radost bábszínházban farag. 1958-ban egyik alapító tagja a világhírű hradeckrálovei DRÁK bábszínháznak, s ugyanitt műhelyfőnök, tervező-kivitelező 12 évig.

Épp a Piskanderdula c. játékkal folytatott kísérletük miatt szakít velük a színház. A profi szisztémába nem fért bele ez a művészi attitűd. Európában mindig új és újabb tettekkel kell bizonyítani, pedig keleten egy mű is elég a teljességhez.

Ezzel a játékkal elmondanak mindent, nem érzik fontosnak ezer profi színházi feladat abszolválását, a számtalan megalkuvást, a művek korai halálát.

Ha meggondoljuk, hatalmas lemondás ez: a versenyen kívülre kerülés egy jobb, igazibb cél jegyében, ahol a lélek a tét. Ennek azonban ára van: magány, anyagi és technikai problémák, melyek az idővel egyre leküzdhetlenebbül tornyosulnak följük.

Minden újabb előadás csoda. Beszámoló a belső útról, amit megtettek.

Először 1977-ben láttam ezt az előadást, s Hollós Lacival együtt azon voltam, hogy nálunk is minél többen megnézhessek. Hétszer láttam azóta. Nem volt még két egyforma előadás.

Szorongva drukkolok nekik és a közönségért is. Fizikailag kibírják-e, fel tudunk-e nőni hozzájuk?

Vera Ricarova bábtervező szakon végzett Prágában. Kiváló formaérzéke van, tervezett néhány emlékezetes előadást. Mint színésznő óriási szerepeket alakított Hradecben.

A világhírű Eulenspiegel-beli alakítását sajnos csak képen láttam, eredetiben soha. Számomra a Hollós Laci rendezte Napkirály, Holdkirály, szélkirály szép hercegnője és boszorkányaként, a bábszínészi alakítás e két végletében örök etalon marad a játéka. Máig emlékszem a hercegnő üveghangjaira és a kezére, ahogyan a bábra ráejti a csipkefátyolt; és ott vijjog emlékeimben a világ legelementárisabb boszorkánya.

Alázatos szolgálat, gyermeki játékosság, törekeny emberség és kőkemény elkötelezettség, meg nem alkuvás az, amit a Piskanderdulában csinál. A teljesítmény (pl. a lovagjáték részben) extatikus.

Tartok tőle, hogy a mostani játék keserűbb lesz. Vagy éppen most gurul felénk Ariadné fonala?

Tömöry Márta

